

บทบาทของนายอำเภอ และจุดเน้นสำคัญในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่
เพื่อเชื่อมโยงและบูรณาการแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒
(ฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาอำเภอ

กรมการปกครอง โดยกองวิชาการและแผนงาน ได้ให้ความสำคัญกับหลักการจัดทำแผน
ในลักษณะบูรณาการมิติพื้นที่ (Area) เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในอำเภอที่เสนอผ่านแผนพัฒนาหมู่บ้าน
แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาถิ่น จนถึงแผนพัฒนาอำเภอ โดยอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นเครื่องมือ
ในการบริหารงานเชิงพื้นที่ของนายอำเภอ ดังนั้น เพื่อให้นายอำเภอในฐานะ Area Manager มีหน้าที่กำกับดูแล
และให้คำแนะนำในการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น
แผนพัฒนาอำเภอ ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์ รวมถึง
เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ให้มีความสอดคล้อง
เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด
โดยให้นายอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ขอให้นายอำเภอให้การกำกับดูแล และให้คำแนะนำในการจัดทำแผน
และประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ
ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ เพื่อให้การประสานแผนในระดับพื้นที่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งกำกับ
และให้ความสำคัญกับการสะท้อนปัญหาและความต้องการของพื้นที่ เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการ
ในแผนพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)
ยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับรอง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค รวมทั้งเชื่อมโยงต่อเป้าหมาย
การพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

๒. ขอให้นายอำเภอให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้
ให้กับประชาชน โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ สอดรับกับการขับเคลื่อนโครงการสำคัญ
ของกรมการปกครอง ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และยกเป็นวาระสำคัญ
ในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ในทุกระดับ รวมทั้งการใช้กลไกการจัดทำแผนและประสานแผนเพื่อเป็น
การเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอเชื่อมโยงสู่ระดับจังหวัด

๓. ให้อำเภอประสานส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่มี
ภารกิจดำเนินการในพื้นที่ จัดเวทีประชาคมหมู่บ้านร่วมกัน โดยให้ความสำคัญถึงกระบวนการจัดเวที
ประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกระบวนการสะท้อนปัญหา ความต้องการของประชาชนในระดับพื้นที่อย่างแท้จริง
เพื่อบูรณาการการรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดประชุมประชาคม
ส่งเสริมให้มีเอกภาพและมีทิศทางพัฒนาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔. ขอให้นายอำเภอกำกับปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล ในฐานะประธานคณะกรรมการ
บริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อันเป็นแผนพัฒนาพื้นที่
ที่เป็นจุดเชื่อมต่อปัญหาความต้องการของประชาชนจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน ส่งไปยังแผนพัฒนาอำเภอต่อไป
โดยประสานการปฏิบัติร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออย่างใกล้ชิด

/ ๕. ขอให้นายอำเภอ...

๕. ขอให้นายอำเภอให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อเสนอโครงการและงบประมาณตามแผนความต้องการระดับอำเภอ เพื่อเชื่อมต่อเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) และแผนตามภารกิจอื่นๆ (Function) โดยเฉพาะการจัดทำคลังธนาคารข้อมูลโครงการ (Project Bank) ในประเด็นปัญหาสำคัญของอำเภอ พร้อมเอกสารประกอบ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งงบประมาณต่าง ๆ

๖. ขอให้นายอำเภอให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยใช้ฐานข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ เช่น ฐานข้อมูล ThaiQM และฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาพื้นที่อื่นๆ เป็นต้น เป็นข้อมูลสำคัญในการวิเคราะห์กำหนดแผนงาน/โครงการ ในการพัฒนาพื้นที่ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๗. ขอให้นายอำเภอให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนความต้องการระดับอำเภอ และการรายงานผลและการติดตามประเมินผลจากการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกกระบวนการของคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ซึ่งแผนพัฒนาระดับอำเภอ ได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ของอำเภอ ในตัวชี้วัดการประเมินในตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) สอดรับการขับเคลื่อนภารกิจหลักของสำนักงาน ป.ป.ช.

๘. ขอให้นายอำเภอให้ความสำคัญและเสริมสร้างศักยภาพ ทักษะ ของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในการรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและความต้องการเชิงพื้นที่สำหรับเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนชุมชน ตำบล ท้องถิ่น และอำเภอในการจัดทำแผนและงบประมาณ

ส่วนแผนงานยุทธศาสตร์
กองวิชาการและแผนงาน
กรมการปกครอง